

Вестник на българите в Унгария

БЪЛГАРСКИ

вести

ноември 2003 г.

■■■■■ ■■■■ • A MAGYARORSZÁGI BOLGÁROK KÉTNYELVŰ HAVILAPJA • NOVEMBER

*Емоция и професионализъм:
"Янтра" и "Филип Кутев"
на сцената на "Вигадо"*

Мнозина бяха съпричастни с възненията около подготовката на тазгодишния БУЛФЕСТ в зала "Вигадо".

...Замахът на проявата, гостуването на Държавния ансамбъл за народни песни и танци "Филип Кутев", на народната певица Марта Шебенцен, оркестрите "Славия" и "Карпатия" наелектризира очакванията и те не останаха излъгани.

Вечерта се проведе под патронажа на Николай Василев, заместник министър-председател и министър на транспорта и съобщенията на Република България.

В БРОЯ ЧЕТЕТЕ ОЩЕ:

**100 години от рождението на
Джон Атанасов – бащата на
компютъра**

Заседание на МСБСЕ в Будапеща

RTL Klub:

**Кавалкада от Кампона – с българско
участие**

**Иван Вазов събра многобройни
почитатели**

BULFEST

**Lelkesedés és profesz-
szionalizmus:
A Jantra és a Filip
Kutев a Vigadó színpadán**

Az idei BULFEST előkészítésében sokan vettek részt. A szervezőkön és a fellépőkön kívül a szülők, a rokonok és az ismerősök is nagy izgalommal készültek a rendezvényre. A táncegyüttes évek óta heti két próbával készül, amelyekre mindig szívesen járnak az egészen kicsik és a nagyobbak is. A rendezvény színvonala, a vendégek: a Filip Kutев Állami Népi Együttes, Sebestyén Márta népdalénekesnő, a Szlavია és a Kárpátia zenekar felkeltette az érdeklődést, és igazolta a nagy várakozást.

Az est fővédnöke Nikolaj Vaszilev, a Bolgár Köztársaság miniszterelnök-helyettese, közlekedési és hírközlési miniszter volt.

A koncert első részében a Jantra és a Roszica táncegyüttes, a Szlavია zenekar, valamint Sebestyén Márta és a Kárpátia zenekar mutatkozott be. A műsor második részében a Filip Kutев Állami Népi Együttes részleteket adott elő több eddigi előadásából.

Az est végén Dancso Muszev arról beszélt a közönségnek, hogy a budapesti bolgár táncosok nagy álma valósult meg azzal, hogy egy színpadon

**Емоция
и професионализъм:
"Янтра" и "Филип
Кутев" на сцената
на "Вигадо"**

на народната певица Марта Шебецен, оркестрите "Славия" и "Карпатия" наелектризира очакванията и те не останаха излъгани. Вечерта се проведе под патро-

Мнозина бяха съпричастни с вълненията около подготовката на тазгодишния БУЛФЕСТ в зала "Вигадо". Освен организаторите и изпълнителите, още – родители, близки и познати. Годици наред ежеседмични репетиции, които обаче не омръзват, а се очакват с нетърпение и от малки, и от големи. Всъщност това е процес на формиране на общност, която носи излъчване и заразява и останалите. Замахът на проявата, гостуването на Държавния ансамбъл за народни песни и танци "Филип Кутев",

нажа на Николай Василев, за местник министър-председател и министър на транспорта и съобщенията на Република България.

В първата част на концерта се представиха "Янтра" и "Росица", съпроводени от оркестър "Славия", както и гостите Марта Шебецен и "Карпатия". Във втората Държавният ансамбъл за народни песни и танци "Филип Кутев" представи откъси от досегашните си спектакли.

В края на вечерта Данчо Мусев сподели пред публиката, че е била осъществена една

голяма мечта на българските танцьори в Будапеща – да излязат на сцена заедно с държавния ансамбъл. "Голямо предизвикателство" – бе всеобщото мнение. И въпреки страховете и притесненията и на изгълнителите, и на организаторите – ефектът бе много положителен. "Янтра" и "Росица" танцуваха емоционал-

точно такава.

Зала "Вигадо" позволи да се съберат много повече хора, отколкото досега са имали възможността присъстват на празника на "Янтра" и "Росица" в Българския културен дом. Това отваряне на българската култура към цялото общество намери израз и в програмата на вечерта, в коя-

но, извеждайки на сцената играчи от няколко поколения. Тяхното хоро действително създаде онази "аура", за която няколко часа преди това разговаряхме с проф. Елена Кутева, ръководител на Държавния ансамбъл. Онова магично пространство, което прави кръга на хорото място за общуване и център на емоционална и волева енергия. Може би звучи малко мистично като обобщение, но в конкретния случай усещането бе

то бяха представени и други култури. В съзвучие със замишля бе и продукцията "Дивни ягоди" на Държавния ансамбъл, който за пръв път обработва за сцена фолклора на етносите в България. Ансамбълът изпълни гагаузки и каракачански танц, както и два пирински танца – мъжки и женски – с много оригинална хореография.

Срещата на любителския танц, вкоренен в живота на една общност, с високия про-

лéphettek fel a bolgár állami népi együttesrel, amit mindenki nagy kihívásnak tartott. A fellépők és a szervezők minden izgalma ellenére az eredmény csodálatos volt. A Jantra és a Roszica legifjabb és idősebb táncosai nagy átéléssel adták elő táncaikat. Koreográfiájuk valóban létrehozta azt az "aurát", amelyről néhány órával korábban Elena Kuteva professzorral, az állami népi együttes vezetőjével beszélgettünk.

Azt a mágikus teret, amely a horó által alkotott kört az emberi érintkezés és az emocionális energia központjává teszi. A Vigadó sokkal több nézőt tud befogadni, mint amennyien eddig jelen lehettek a Jantra és a Roszica születésnapi estjein a Bolgár Művelődési Házban. Az amatőr tánc, amely a közösség életében gyökerezik és a professzionális együttes találkozása ezen az estén gyümölcsözőnek bizonyult, a közönség hatalmas ovációval köszönte meg az előadást. Az est hivatalos vendégei között ott volt Bulgária, Szlovénia, Szerbia és Montenegró nagykö-

vete, a macedón nagykövetség ideiglenes vezetője, valamint a magyarországi bolgárok szervezeteinek képviselői.

A Jantra és a Roszica táncscsoport köszönetet mond a segítségért az est főszervezőinek és támogatóinak: az V. kerületi

BULFEST

Bolgár Kisebbségi Önkormányzatnak, a Zuglói Bolgár Kisebbségi Önkormányzatnak, a Bolgár Országos Önkormányzatnak, a Fővárosi Bolgár Önkormányzatnak, a Magyarországi Bolgárok Egyesületének, a Bolgár Köztársaság Nagykövetségének, a Művészeti és Szabadművelődési Alapítványnak, Budapest Főváros Önkormányzatának, a Magyarországi Nemzeti és Etnikai Kisebbségért Közalapítványnak, a XIII. kerületi, a Ferencvárosi, a XVI. kerületi, a Soroksári, a XI. kerületi, a XV. kerületi, a Dunaharaszti, a Soproni, a Szigetszentmiklósi, a Pécsi Bolgár Kisebbségi Önkormányzatnak, valamint a Globe Print Kft.-nek.

фесионализъм се оказа плодотворна и публиката възнагради с овации изпълненията. Сред официалните гости бяха посланиците на България, Словения, Сърбия и Черна гора и Македония, членове на посолствата, Дьорд Попович, заместник-председател на Агенцията за национални и етнически малцинства в Унгария, представители на всички български институции в Унгария. Танцовите състави „Янтра“ и „Росица“ изказват своята благодарност на организа-

торите и спосорите на вечерта: на Българското младежко дружество, Българското самоуправление в V район, Българското самоуправление в Зугло, Дружеството на българите в Унгария, Столичното българско самоуправление, Посолството на Република България, Фондация за изкуства и култура, Кметството на Будапеща, Фондация за национални и етнически малцинства в Унгария, Българските самоуправления в XIII, XVI, XI, XV район, Ференцварош, Шо-рокшар, Дунахараста, Шопрон, Сигетсентмиклош и Печ, както и на Глоб Принт ООД.

Заседание на МСБСЕ в Будапеща

На 18 октомври в БКД се състоя поредното заседание на Международния съюз на българите в Средна Европа, на което взеха участие представители от Австрия, Словакия, Чехия, Полша, Румъния и Унгария. Събранието бе поздравено от Димитър Танев, председател на ДБУ. Делегатите обсъдиха досегашната дейност на съюза, направиха предложения за бъдещата работа и приеха план за дейността на МСБСЕ. На заседанието бе гласувано и новото ръководство на съюза, което се избира на ротационен принцип. За председател бе избран Антон Стамболийски, председател на съюза на чешките клубове и на Праж-

кия клуб, а за заместник-председател Николай Велков, заместник председател на ДБУ. Представителите обсъдиха възможностите за по-добро медийно представяне на организацията и популяризирането ѝ в България. Сред обсъжданите въпроси бе отделено важно място на Закона за българските общности зад граница, за необходимостта от действителното му прилагане и усъвършенстване. Договорени бяха и някои съвместни прояви като честването на празника на Кирил и Методий, 11 май, в Микулчица, Чехия, Ботевите дни в Австрия, както и фолклорния фестивал в Шопрон.

Események

Ülésezett a Közép-Európai Bolgárok Nemzetközi Szövetsége

A Bolgár Művelődési Házban október 18-án került megrendezésre a Közép-Európai Bolgárok Nemzetközi Szövetségének ülése, amelyen ausztriai, szlovákiai, csehországi, lengyelországi és magyarországi bolgárok vettek részt. A megjelenteket Tanév Dimiter, a Magyarországi Bolgárok Egyesületének elnöke köszöntötte. A küldöttek megvitatatták a szövetség eddigi tevékenységét, javaslatokat tettek a jövőbeni működésre, és elfogadták a KEBNSZ tevékenységének tervezetét. Az ülésen megszavazták a szövetség új vezetőségét is, amely rotációs rendszerben kerül megválasztásra. Az elnök Anton Sztambolijszki, a cseh klubok szövetségének és a Prágai Klubnak az elnöke, az elnökhelyettes pedig Nikolaj Velkov, az MBE elnökhelyettese lett. A küldöttek megvitatatták a szervezetnek a médiában való megjelenése és bulgáriai népszerűsítése lehetőségeit. Az összegyűlték megállapodtak néhány közös rendezvényről is.

Események

100 éve született John Atanasoff, a számítógép atyja

John Vincent Atanasoff 1903. október 4-én született Hamilton városában (New York állam) bolgár emigráncsaládban. Nagypapja az áprilisi felkelés idején esett el. Az egyetem befejezése után tudományos pályára lép, a harmincas években a már létező számítástechnikai berendezéseket tanulmányozza. 1939-ben Clifford Berryvel együtt elkezd dolgozni az Atanasoff-Berry számítógép (ABC) prototípusán, és sikerül pénzt szerezniük a projekt folytatásához. Időközben John Mauchly megismeri az ABC computer felépítését és működését, és John Atanasoff találmányát felhasználva szabadalmaztatja az ENIAC számítógépet. A 70-es évek elején az USA-ban per folyik a szabadságról, amelynek eredményeképp 1973-ban a bíróság visszavonja az ENIAC szabadalmát, és hivatalosan elismeri, hogy az első számítógépet Atanasoff alkotta meg.

100 години от рождението на Джон Атанасов – бащата на компютъра

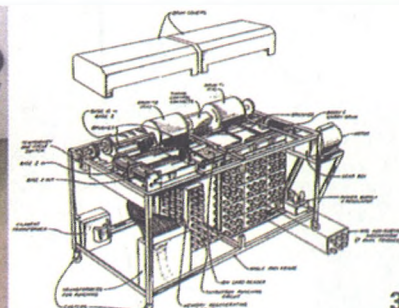
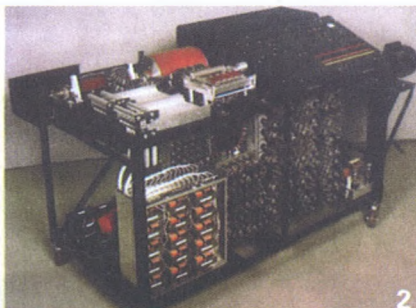
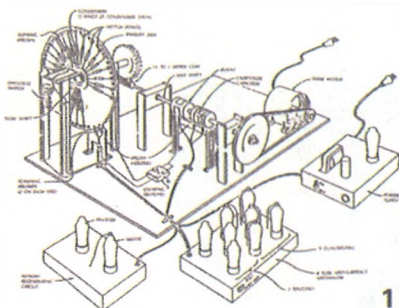
Джон Винсент Атанасов е роден на 4 октомври 1903 г. в семейството на български емигрант в гр. Хамилтън, щата Ню Йорк. Неговият дядо е загинал по време на Априлското въстание. След завършването на университета се занимава с научна работа, през трийсетте години изследва съществуващите изчислителни устройства. През 1939 г. заедно с Клифърд Бери започва да осъществява проекта си за конструиране на изчисли-

телните машини – компютър (изчисляващ човек) е измислено също от Джон Атанасов. Атанасов и Бери успяват да създадат действащ лабораторен модел на компютъра ABC и получават средства за продължаване на проекта. Междувременно Джон Моукли се запознава с устройството и действието на компютъра ABC в лабораторията на Джон Атанасов и покъсно, използвайки неговите изследвания патентова изчислителната машина ЕНИАК. В началото на 70-те години в САЩ се води процес, в резултат на който през 1973 г. патентът на ЕНИАК е анулиран и е признат приоритета на Атанасов като конструктор на първата изчислителна машина.

Джон Атанасов два пъти посещава България през 1970 и през 1985 г. Почива през 1995 г. на 91-годишна възраст.

Джон Атанасов е носител на много научни награди. През 1990 г. той получава Националния орден за наука и технология за годината, който му е връчен от президента Буш в Белия дом.

На проведената в Българския културен институт в Будапеща вечер доклад за живота и дейността на големия амери-

Johna Atanasoff kétszer, 1970-ben és 1985-ben járt Bulgáriában. 1995-ben, 91 éves korában hunyt el. John Atanasoff több kitün-

телна машина, която е наречена ABC (Atanasoff-Berry Computer). Така световно разпространеното днес име на из-

кански учен от български произход изнесе Мария Баликова, вицепрезидент на AISEC за Унгария. С изключително

Események

признание за делото на учения говори и Дьозьо Ковач, бивш председател на Унгарската асоциация по информатика. С огромна ерудиция той очерта мястото на Атанасов в създаването на принципното устройство на компютъра за по-нататъшното усъвършенстване на който голяма заслуга има и унгарецът Джон фон Нойман. Д. Ковач разказа и за своите лични срещи с големия учен, който винаги е подчертавал българския си произход.

От България: Паметник и марка за Джон Атанасов 3 октомври 2003

Официални тържества съпътстваха отбелязването на 100-годишнината от рождението на бащата на компютъра Джон Атанасов. Кулминация на честването бе откриването на паметник на Джон Атанасов на ул. "Гурко" пред телефонната палата в столицата на 3 октомври.

Министерството на транспорта и съобщенията пък отбеляза 100-годишнината от рождението на създателя на компютъра и 5-годишнината от конкурса "Български сайт", като пусна в употреба специално пощенско издание. Филателното издание съдър-

жа пощенска марка с една винетка, с тираж 75 000 бр., илюстриран плик със знак за цена 0,36 лв. на пощенската услуга и специален пощенски печат. Патрон на честванията бе президентът Георги Първанов, който се срещна със семейството и наследниците на бащата на компютъра. Държавният глава прие също така вицепрезидента на "Майкрософт" Пит Хейс, който е личен пратеник на Бил Гейтс за тържествата в памет на именития българин.

tetés birtokosa. 1990-ben Bush elnök személyesen nyújtja át neki a Fehér Házban a Tudományos és Technológiai Nemzeti Érdemérmét.

A budapesti Bolgár Kulturális Intézetben megrendezett esten Maria Balikova, az AISEC magyarországi elnökhelyettese előadást tartott a bolgár származású amerikai tudós életéről és munkásságáról. Kovács Győző, a Magyar Informatikai Társaság volt elnöke nagy elismeréssel beszélt a tudós munkásságáról. Hangsúlyozta Atanasoff szerepét a számítógép elvi megalkotásában, amelynek további fejlesztésében a magyar származású Neumann Jánosnak is nagy érdemei vannak. Kovács Győző mesélt személyes találkozásairól is a nagy tudóssal, aki mindig hangsúlyozta bolgár származását. John Atanasoff születésének 100. évfordulója tiszteletére Bulgáriában több hivatalos ünnepséget is rendeztek, Szófiában felavatták John Atanasoff szobrát, és a bolgár Közlöki és Hírközlési Minisztérium bélyeget bocsátott ki a tudós tiszteletére.

„Открит ден”

Българското републиканско самоуправление и Столичното българско самоуправление ще проведат своя „открит ден” на 10 декември (сряда) от 15 до 18 часа в библиотеката на Българския културен дом.

Кözmeghallgatás

A Bolgár Országos Önkormányzat és a Fővárosi Bolgár Önkormányzat ez évi közmeghallgatását 2003. december 10-én, szerdán 15 és 18 óra között tartja a Bolgár Művelődési Ház könyvtárában.

Röviden

Balkán Klub a Bolgár Művelődési Házban

Október 24-én a Veliko Tirnovó-i Balgarcse népi együttes részvételével indult el a Balkán Klub, amely minden pénteken különböző programokkal várja az érdeklődőket a Bolgár Művelődési Házban. A Zeus együttes estje, és a Malko Teatro bolgár nyelvű filmklubja után novemberben a Szlavja zenekar volt a Balkán Klub vendége.

Demeter-nap a Bolgár Művelődési Házban

A hagyományos Demeter-napi ünnepség október 25-én került megrendezésre a Bolgár Művelődési Házban. Az esten a Veliko Tirnovó-i Balgarcse Gyermekek- és Ifjúsági Népi Együttes lépett fel.

Megemlékezés Harkányban

Október 30-án a magyarországi bolgárok intézményeinek és szervezeteinek képviselői megkoszorúzták a harkányi bolgár katonai temetőt. A megemlékezésen a Hriszto Botev Bolgár-Magyar Általános Iskola és Gimnázium, a Bolgár Köztársaság budapesti nagykövetsége, a Bolgár Kulturális Intézet is részt vett.

Szombati iskola

November 8-án elkezdődtek a foglalkozások a szombati iskolában. A szervezők további jelentkezőket is várnak, akik szeretnék elsajátítani a bolgár nyelvet és megismerni a bolgár kultúrát az iskola szombati foglalkozásain.

Bolgár est Újpalotán

A XV. kerületben bolgár estet tartottak, amelyen a Szlavja zenekar lépett fel. A szófia

Балкан клуб в Българския културен дом

На 24 октомври с участието на фолклорен състав "Българче" от Велико Търново бе поставено началото на Балкан клуб. Клубът очаква своите гости всеки петък в БКД с разнообразна програма. След вечерта с оркестър "Зеус" и прожекцията на българския филм "Кмете, кмете", организирана от Киноклуба на Малко театро, през ноември гости на Балкан клуб бе оркестър "Славия" от София. Програмата за декември четете на последна страница на вестника.

Димитровден в БКД

На 25 октомври се проведе традиционният градинарски празник – Димитровден в залата на Българския културен дом. Пон случай тържеството концерт изнесе Детско-юношеския фолклорен ансамбъл "Българче" от Велико Търново. След програмата вечерта продължи с хора и музика за голямо удоволствие на многобройната публика.

Поклонение в Харкан

На 30 октомври представители на българските институции и организации в Унгария поднесоха венци в българските гробища в Харкан. Наред с представителите на БРС, ДБУ,

Българското самоуправление в Ержебетварош, БУСЕУ "Христо Ботев" на поклонението взеха участие Българското посолство и Българския културен институт, както и представители на Българското самоуправление в гр. Пейч.

Съботно училище

На 8 ноември започна занятията си съботното училище. Учебните часове се водят от квалифицираните преподаватели на БУСЕУ "Христо Ботев". Организаторите очакват и други желаещи да усвоят българския език и култура в съботните занятия на училището.

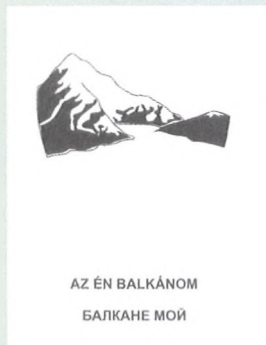
Българска вечер в Уйпалота

С участието на оркестър "Славия" бе организирана българска вечер в XV район на Будапеща. След концерта на софийските музиканти гостите имаха възможност да поиграят български хора и да опитат от специалитетите на домакините.

Балкане мой

Излезе от печат книгата "Балкане мой", издание на българското републиканско самоуправление. Двезичното издание съдържа преводи на съвременна българска поезия, направени от Бенедек Киш. Изданието е посветено на 60-годишнината от рождението на поета и преводача, два пъти носител на наградата "Атила Йожеф".

Иван Вазов събра многобройни почитатели

Залата на БКД бе пълна и публиката остана доволна от комедията. Вероятно за това допринесе както името на автора – патриарха на българската литература Иван Вазов, така и небезизвестния за будапещенския зритель великотърновски театър. На 8 ноември в Българския културен дом бе представена пиесата "Двубой" от Иван Вазов. Музикално-драматичният театър "Константин Кисимов" не е за пръв път гост на будапещенска сцена, както припомни артистът Иван Евстатиев. Преди години сцената на БКД бе обявена за филиална сцена на търновския театър. Да се надяваме, че това ще продължи така и в бъдеще и българите в Будапеща ще имат възможност редовно да гледат гостуващи театрални постановки на роден език.

България в гоблени

От 3 до 10 ноември в БКИ бе открита изложбата "България в гоблени" на Росица Бакалова и доц. Паско Бакалов. Фирма "Български гоблен" успя да се утвърди като българска школа

за гоблени през последните 10-15 години. Специалната техника, както и специфично българската тематика е спечелила много приятели и признание на творците не само в България, но и по света. Особено впечатляващи са сериите от гоблени с портрети на български владетели, репродукции на български художници, българските народни носии, българските манастири, икони и т.н. Като приложно изкуство гобленът е много популярен в България. Стотици български заделят от времето си, за да украсят дома си със собствения си труд.

ОЧАКВАЙТЕ:

Микулаш

На 6 декември от 15 часа в Българския културен дом микулаш ще раздава подаръци на българските деца. Докато го чакаме, ще имаме възможност да гледаме „Светът е хубав“ – концерт-спектакъл на Хайгашод Агасян за деца и възрастни.

Коледно тържество в XI район

Българското самоуправление в XI район на Будапеща ще завърши годината с Коледно тържество на 14 декември, неделя, от 17 часа. В програмата ще участва танцовият състав "Зорница" и ученици от БУСЕУ "Христо Ботев".

zenészek koncertje után a vendégeknek lehetőségük nyílt bolgár táncokat táncolni és megkóstolni bolgár ételkülönlegességeket.

Az én Balkánom.

Megjelent Az én Balkánom című verseskötet a Bolgár Országos Önkormányzat gondozásában. A kétnyelvű kiadvány, amely szemelgetés a kortárs bolgár költészetből, Kiss Benedek műfordításait tartalmazza. A kötet Kiss Benedek kétszeres József Attila-díjas költő és műfordító 60. születésnapja alkalmából jelent meg.

Bulgária gobelineken

November 3-án nyílt meg a Bolgár Kulturális Intézetben Roszica Bakalova és Paszko Bakalov docens Bulgária gobelineken című kiállítás. A speciális technika, valamint a specifikusan bolgár tematika nemcsak Bulgáriában, hanem a világ számos országában

is nagy elismerést és sok barátot szerzett a művészeknek. A gobelinművészet nagyon népszerű iparművészeti ág Bulgáriában, a bolgár nők százai áldoznak szabadidejükből arra, hogy saját kézimunkáikkal díszítsék otthonukat.

ELŐZETES

Mikulás

A Bolgár Művelődési Házban december 6-án 15 órától a Mikulás ajándékot hoz a bolgár gyerekeknek. Amíg várunk rá, gyerekek és felnőttek együtt megnézhetjük Hajgasod Agaszjan A világ szép című zenés előadását.

Iskola

RTL Klub

Kavalkád a Camponában –
bolgár részvétellel

Október 17-én az RTL Klub Delelő című műsorának néhány blokkja a bolgár kultúrával foglalkozott. Bemutatkozott Nikola Parov és zenekara, Genát Andrea megismertette a nézőket a magyarországi bolgárok kiadványaival, a Haemus folyóirattal, a Bolgár Hírek c. újsággal és a Bolgár Kalendáriummal. A műsorvezetők érdekes beszélgetést folytattak Ruszev Dimiterrel a különböző bolgár népviseletekről, amelyeket a Jantra táncosai segítségével mutattak be. A Delelő október 31-i adásában a Jantra táncegyüttes lépett fel, a X. Balkán Hangja Fesztivál népszerűsítette.

Budapesten a Vitosancseta

A bolgár iskola vendége volt a Vitosancse táncegyüttes és a Zsalturcse vokális csoport, akik október 16-án koncertet adtak az iskola épületében. A fiatal táncosok és énekesek a szófiai 92-es számú zene- és koreográfiatagozatos iskola tanulói. Az együttes fennállásának 12 éve alatt több díjat nyert, és nemcsak Bulgáriában, hanem külföldön is voltak fellépései. A gyerekek gyorsan összebarátkoztak, és a koncert után az iskola által szervezett diszkóban is nagyon jól érezték magukat. A budapesti bolgár iskola tanulói is bekapcsolódtak a horóba, és (joggal) állapították meg, hogy a "Vitosancse tagjainak van még mit tanulniuk a táncokon."

Az együttes a helyi bolgár önkormányzat segítségével a zuglói Móra Ferenc Általános Iskolában is fellépett.

RTL Klub:

Кавалкада от Кампона
– с българско участие

На 17 октомври в обедните минути, посветени на малцинствата, телевизия RTL Klub представи българската култура в няколко блока. Музикалният антракт бе запълнен от Никола Паров и неговия оркестър. В разговор музикантът изтъкна интересът си към балканската музика, която се дължи на неговите български корени. Андреа Генат представи периодичните издания на българите в Унгария: списание "Хемус", вестник "Български вестни" и "Български календар". Водещите програмата с интерес разговаряха с Димитър Русев за българската национална носия, който представи различните региони с помощта на танцьорите от "Янтра". В същото предаване на 31 октомври бе представен танцовият състав "Янтра" по повод Десетия фестивал "Пласът на Балкана".

Витошанчета
в Будапеща

Гост на българското училище бе танцовият състав "Витошанче" и вокалната група "Жълтурче". Те изнесоха на 16 октомври концерт в сградата на БУСЕУ "Христо Ботев". Младите танцьори и певци учат в 92-ро основно училище в София с разширено изучаване на музика и хореография. През 12 години от съществуването си ансамбълът е спечелил редица награди и е имал концерти не само в България, а и в чужбина. Срещата на децата от двете училища бе непосредствена и след концерта продължи с дискусията, организирана в училището. Нашите ученици не само се включиха успешно в хорото, а и (не без основание) отбелязаха, че "витошанчетата имат още какво да нау-

чат за танците".

Витошанче се представи и в унгарското училище "Ференц Мора" в Зугло със съдействието на местното българско самоуправление.

Децата на БУСЕУ
печелят международни
конкурси

Незабравимо ще остане изминалото лято за Стефка Ничева, ученичка от X клас в БУСЕУ „Христо Ботев“, която спечели награда на седмия детско-юношески литературен конкурс на Държавната агенция на българите в чужбина.

Стефка е родена на 11. 05. 1987 г. в гр. Велико Търново. С родителите си се преселва в Унгария през 1998 г. и още същата година се записва като ученичка в БУСЕУ. Нейно хоби е да чете книги и да слуша музика. Вярна на себе си, приема с интерес конкурса, обявен от Държавната агенция и насърчавана от своята учителка по български език и литература Екатерина Петкова се включва в него.

Наградата пристига изненадващо. Престижно е отличието на Стефка, защото председателя на журито е изтъкнатият писател и общественик Георги Данаилов, а негови членове са детският писател Иван Серафимов и държавният експерт от ДАБЧ, ст.н.с. д.ф.н Георги Василев.

В конкурса се включват деца от Австрия, Германия, Казахстан, Канада, Молдова, Русия, САЩ, Словакия, Сърбия, Унгария, Чехия. Следват срещи с отличените деца и 10-дневната екскурзия из София, Мелник, Копривщица и други места. Както казва самата Стефка: „Всичко това беше едно преживяване, което няма да забравя никога!“

Поезията на Христо Ботев духовен израз на борбата

Национално освобождение и социална справедливост

Творческото развитие на Ботев е извънредно слабо документирано откъм ръкописи и други материали.

Архивът му е загубен и унищожен притежаваме само един негов автограф и то от последните години на живота му - тефтерчето, в което са нахвърляни няколко куплета от "Обесването на В. Левски"...

Когато за първи път бива публикувано Ботевото стихотворение "Майци си", пред българския читател се очертава един напълно развит поет. Поетическото начало на Ботев е забележително - "Майци си" е творба, която вълнува силно, в нея е целия необикновен на поета революционер... В тази първа творба на младия Ботев се показва цялото благородство на неговата личност и мъжествена сила на неговото слово. С дълбока болка поетът изповядва, че младостта му е рано повехнала, че вече тлее, че няма приятел, комуто да разкрие що таи в душата си - кого люби и в какво вярва, но това не е отчаяние - това е своеобразен, изразен с забележителна поетическа сила протест срещу злото, което съществува в света... Цялата поезия на Ботев е изпълнена с благороден копнеж - да се извоюва щастието на народа, защото без щастие на народа, няма щастие за личността. В "Делба" призивът

за открита борба е изразен: "на смърт, братко, на смърт да вървим!" Ето мечтите и мислите, които вълнуват Ботев. В стихотворенията, които се явяват в последните години от живота му, тия мисли и мечти

се разкриват напълно в: "До моето първо либе", "Борба", "Моята молитва"...

Революционната борба, - това е осъществената мечта на поета, това е атмосферата, в която той истински живее. Като триумфален завършек на героична симфония прозвучават пълните с вяра в борбата за свобода, с дълбок оптимизъм бележитите думи в "Хаджи Димитър":

"Тоз, който падне в бой за свобода,
той не умира: него жалеят
земя и небо, звяр и природа
и певци песни за него пеят."

...Своето отношение към борбата и революцията Ботев разкрива и по друг начин - той използва монологичната форма, в която гласът на поета прозвучава открито и смело. Така е построена една от най-хубавите негови творби "На прощаване". Това е сякаш лична изповед - героят напълно се слива с личността на автора, поетът разкрива своята лична съдба. Във всеки стих бликат силни чувства, дълбока любов към родината, нежна привързаност към

близките, гняв и бунт срещу робството и тиранията. Личната съдба тук е съдбата на народа, но тя е предадена чрез силния и вълнуващ глас на поета като нещо дълбоко преживяно, изстрадано, преминала през мислите и чувствата, през плътта и кръвта. До голяма степен такъв е подходът в "Обесването на Васил Левски", където личната скръб се слива с народното ридание...

Поетът рисува страшната картина на насилията, грабепците, безчинствата, жестокостите. С голямо майсторство са дадени лъжепатриотическите кръсци на ония, които са само на думи с народа, а в действителност са предатели на неговото дело. Сатирите на Ботев са едни от най-блестящите страници от неговото творчество. В тях намират отражение най-важните въпроси на епохата, благородния му гняв, дълбоката му любов към народа, намерили силен поетичен израз - от острата ирония до унищожителния сарказъм.

Ние подчертаваме при поезията на Ботев, че тя е изпълнена с оптимизъм, че притежава огромна мобилизираща сила като поезия с ясна идейна насоченост, с ярка революционна сила...

Творбите на Христо Ботев изразяват възвишени и сложни чувства, те са израз на огнения темперамент и гениалната прозорливост на поета и революционера. Неговата поезия, неговата борческа натура са рожба на епохата, в която е живял и творил, но те преминават границите ѝ и продължават да ни вълнуват и до днес, нещо повече - благодарение на личности като Ботев, никога няма да загубим самосъзнанието и самочувствието си на българи.

Стефка М. Ничева, 16 год.

Случаи на неправилно прибавяне и изпускане на гласни

- Плаголите от трето спрежение, в първо лице единствено число завършват на –м, а в първо лице множествено лице имат окончание –ме: купувам – купуваме, казвам – казваме, отивам – отиваме. Плаголите от първо и второ спрежение нямат окончание –м, затова в първо лице множествено число завършват на –м: чета – четем, ходя – ходим, нося – носим. За груба грешка се смята произнасянето и писането им с окончание –ме за първо лице множествено число в сегашно време: 'ходиме, четеме, желаеме'.
- Неправилно е изпускането на гласен при членуване на пълните форми на притежателните местоимения: моята, а не 'мойта'; своята, а не 'свойта'; своето, а не 'свойто'. За дублетни са признати формите: мене, мен; тебе, теб; този, тоя; тази, тая; онази, оная; онези, ония; тези, тия.
- Неправилно е вмъкването на гласни в чужди думи като: пласимент, съвокупно, переспектива, пуберитет, почети, както и разместването или изпускането на гласни в думи като: склуптор вместо скулптор, оригинал вместо оригинал.
- При съществителни, образувани с наставка –изъм (хуманизъм, капитализъм, героизъм) звукът ѝ отпада в членуваната форма и във формата за множествено число. Употребата на форми като хуманизъма, капитализъма, героизъма е грубо нарушение на правописните норми.

Кой ще спечели голямата награда на Дружеството?

УС на ДБУ организира II турнир по табла на 6 декември 2003 г. от 16.00 часа в механата на Българския културен дом.

Играта ще протече по съпровода на българска музика, на ваше разположение ще има бюфет. Заявка за участие при Бойко Здравков, тел: 06-30-2340233. Регистрацията започва от 15.30 часа. Очакваме всички желаещи!

Ostáblabajnokság

Ki nyeri az Egyesület nagydíját?

A II. ostáblaverseny 2003. december 6-án 16.00 órától kerül megrendezésre a Bolgár Művelődési Házban. Előzetes bejelentkezés Zdravkov Bojkónál a Bolgár Művelődési Házban a 06-30-2340233 telefonon. A verseny alatt a játékosok számára büfé rendelkezésre áll. Nevezés a helyszínen 15.30-tól. A rendezők szeretettel várnak minden érdeklődőt.

Кураториумът на Фондация „Про скола булгарика“ на заседанието си на 12 ноември 2003 г. обсъди молбите за стипендии за 2003/2004 учебна година и взе следното решение:

Кураториумът присъди стипендии на следните кандидати:

Ученици

/по 5.000 фт. на месец/:

Беата Бебревски
Виктория Сапунджиева
Иван Новаков
Иван Розалинов
Кристина Агот
Начо Фико
Петра Владова
Стефка Ничева

Студенти

/по 10.000 фт. на месец/:

Александра Байова
Анна Сапунджиева
Иван Миланов
Младен Велков
Снежана Естер Гомбаш
Тюнде Тодоров

A Pro Schola Bulgarica Alapítvány kuratóriuma 2003. november 12-i ülésén a következő határozatot hozta:

Középiskolásoknak szóló havi 5.000 Ft-os ösztöndíjat kap:
Agott Krisztina
Bebrevszky Beáta
Fiko Nacso
Nicseva Sztefka
Novakov Iván
Rozalinov Iván
Szapundzsieva Viktória
Vladova Petra

Egyetemi és főiskolai hallgatóknak szóló havi 10.000 Ft-os ösztöndíjat kap:
Bajova Alekszandra
Gombás Eszter Sznezsana
Milanov Iván
Szapundzsieva Anna
Todorov Tünde
Velkov Mladen

Български портрети от Пенка Чангова

Тодор Тодоров Киров

Роден в Драга-ново през 1902 г. Той е първият председател на Градинарското дружество след Втората световна война. На него се пада грижата да бъдат подкрепени производителите, за да могат да възстановят стопанствата си със съдействието на унгарското Министерство на земеделието и Министерството на финансите. Така българските градинари са освободени от наряди, получават безплатен бензин и нафта за моторите за поливане. Освободени са и от задължителните наряди за пшеница, тъй като производството им е предназначено за непосредственото снабдяване на населението с продоволствие. Министерството на финансите осигурява кредит от 300 000 форинта, който Градинарското дружество и Стопанската комисия, който действа към него, разпределят между стопаните. С Общия унгарски съюз на земеделските работници се уреждат въпросите за общественото осигуряване и пенсиите. Това е времето, когато се уреждат и повечето въпроси,

свързани с производството: купуване на семена за посев на намалени цени или безплатно, безплатни препарати против вредителите, освобождаване от наряд за задължителни доставки на животни, птици и яйца. Предприятието

"Мезьокер" е задължено с договор за изкупува свръхпродукцията, с което се гарантира голяма сигурност на производителите. Изчезва грижата за пазара. Това бяха най-необходимите предпоставки за нормалния ход на българското градинарство и пазара в Унгария след Втората световна война.

Пристигнал в Унгария на 11-годишна възраст, до 23 г. Тодор Киров е работник, след това става градинар-организатор. Проявява се като изтъкнат общественик. От 1937 г. е член на Управителния съвет на Градинарското дружество, председател и член на Стопанската комисия на дружеството, една дейна личност със силно развито чувство за справедливост по отношение на по-слабите и нуждаещите се от помощ.

Portré

ВОДЕЩА МЕЖДУНАРОДНА ФИРМА ПО
ИНФОРМАТИКА
ТЪРСИ ЗА МЛАДИЯ СИ И ДИНАМИЧЕН
ЕКИП В БУДАПЕЩА
СЪТРУДНИЦИ, КОИТО ГОВОРЯТ
БЪЛГАРСКИ ЕЗИК И
ДОБРЕ ЗНАЯТ АНГЛИЙСКИ
ЗА ДЪЛЖНОСТТА
INSIDE SALES ACCOUNT MANAGER
(ВЪТРЕШНИ РАЗПРОДАЖБИ)

КАНДИДАТИТЕ ТРЯБВА ДА ИМАТ
ПРАКТИКА В РАЗПРОДАЖБИТЕ И
ЗАВЪРШЕНО ВИСШЕ ОБРАЗОВАНИЕ.
ВЛАДЕЕНЕТО НА УНГАРСКИ ЕЗИК НЕ Е
УСЛОВИЕ!

Ако мечтаете за успех и искате да се развие-
те, ако уважавате клиентите, ако може да се
разчита на вас и в същото време сте
общителен, изпратете своята автобиография на
АНГЛИЙСКИ и/или УНГАРСКИ език на
следния адрес или чрез нашата WEB страница,
където ще можете да намерите и повече
информация за вида на работата:
www.manpower.hu

Manpower Kft.
1088 Budapest, Múzeum krt. 10.
Тел.: 06 (1) 411-0881
Мобилен телефон: 06 (20) 936-1837
Email: eszter.farkas@manpower.hu

NEMZETKÖZI VILÁGELSŐ
INFORMATIKAI CÉG
FIATAL, DINAMIKUS CSAPATÁBA,
BUDAPESTRE
BOLGÁR NYELVŰ, ANGOLUL JÓL TUDÓ
INSIDE SALES ACCOUNT MANAGER
(BELSŐ ÉRTÉKESÍTÉSI MUNKATÁRS)
POZÍCIÓBA, ÉRTÉKESÍTÉSI
GYAKORLATTAL,
DIPLOMÁSOKAT KERESÜNK.
MAGYARTUDÁS NEM FELTÉTEL!

Ha vágyik a sikerre
és fejlődni szeretne,
ügyfélorientált, megbízható,
valamint jó kommunikációs
készséggel rendelkezik,
akkor küldje el ANGOL és/vagy
MAGYAR nyelvű önéletrajzát az
alábbi címre, illetve jelentkezzen
honlapunkon keresztül, ahol az
állásról bővebben is tájékozódhat:
www.manpower.hu

Manpower Kft.
1088 Budapest, Múzeum krt. 10.
Tel: 06 (1) 411-0881 Mobil: 06
(20) 936-1837
Email: eszter.farkas@manpower.hu

Bolgár hírek

IN MEMORIAM Blagoj Sklifov (1935–2003)

Görögországban gépkocsibalesetben életét vesztette Blagoj Sklifov tudós, akinek élete egybeforrott Magyarországgal. Blagoj Sklifov 1935-ben született Cseresnica faluban (Égei Macedónia), és 1948-ban, a görögországi polgárháború idején a partizánok Magyarországra evakuálták. A budapesti Eötvös Loránd Tudományegyetemen szerzett diplomát. 1964-ben áttelepült Bulgáriába, tudományos pályára lépett, nyelvész lett, a macedóniai bolgár nyelvjárásokat kutatta.

IN MEMORIAM Благой Шклифов (1935-2003)

При автомобилна катастрофа в Гърция загина българският учен Благой Шклифов, чиято съдба е тясно свързана с Унгария. Роден през 1935 г. в с. Черепница (Гръцка Македония), през 1948 г. по време на гражданската война в Гърция той е евакуиран от партизанските вл и в Унгария. Завършва висшето си образование в Будапещенския университет "Лоранд Йотвощи". През 1964 г. се преселва в България и се отдава на научна дейност в областта на езикознанието, като изследва българските гонори в Македония.

заболяване е болка зад гръдната кост, която може да тръгне към лявото рамо, изпотяване и изтръпване на крайниците.

1,54 лв. за кутия "Виктори" от Нова година

Кутия "Виктори" ще стане 1,54 лв. от Нова година заради вдигането на акциза. Поскъпването е с 28,3% спрямо сегашната цена от 1,20 лв. По-евтините марки "Шипка" и "Арда" с филтър ще поскъпнат с 21-22% и пакетът ще се продава по 78 ст. Сегашните им цени са 60-65 ст. През 2006, 2008 и 2010 г. ще има нови повишения на акцизите. Така кутията "Виктори" последователно ще поскъпне с 24,1%, 36,9% и 53,3%. В края на периода тази марка цигари ще се продава за 4,01 лв.

Матури за випуск 2004 г.

Матури за випуск 2004 ще има, обяви образователният министър доц. Игор Дамьянов. Решението е взето под натиск на НДСВ. Делото за отмяна на задължителните матури за випуск 2004 г. ще бъде подновено, обяви Николина Георгиева, председател на сдружението на родителите. То бе спряно през септември, след като министърът обеща да няма матури. По закон абитуриентите трябва да завършат с право на осъществяване от зрелостни изпити при среден успех минимум 5,00 по съответния предмет от гимназиалните години.

Тестове сменят класни и контролни в училище

Тестове ще сменят класните и контролните работи в училище. Те ще са част от нова система за вътрешно оценяване, която разработва специално звено към

A MALEV heti 11 járatot indít Szófiába

A magyar légitársaság szeretné sűríteni a Szófiába induló járatait. Jelen pillanatban heti 7 járatot üzemeltet Budapest és Szófia között, és ezt a számot heti 11-re akarja növelni. Szeretne beindítani heti 4 várnai járatot is a magyar turisták egyre növekvő száma miatt.

A bolgárok 2/3-a infarktusban hal meg Évente 75 000 ember hal meg Bulgáriában szív- és érrendszeri megbetegedésekben. Ez több mint a négyszerese a németországi vagy az olaszországi arányoknak. Az infarktus első jelei a mellkasi fájdalom, ami áthúzódhat a bal váll felé, az izzadás és a végtagok zsibbadása.

Новини от България

МАЛЕВ ще лети 11 пъти седмично до София

Унгарската авиокомпания МАЛЕВ иска да увеличи полетите си до България. В момента МАЛЕВ има 7 полета седмично от Будапеща до София. Унгарската компания иска да лети 11 пъти. Тя настоява и за 4 полета седмично до Варна заради увеличението на унгарските туристи.

2/3 от българите умират от инфаркт

Повече от 2/3 от българите, или около 75 000 годишно, умират от сърдечносъдови заболявания. Всяка година инфаркт посява 79 души на всеки 100 000. Това е повече от 4 пъти, отколкото в Германия и Италия. Първите признаци за сърдечно

МОН. Целта е да се въведат еднакви критерии за писане на оценки в цялата страна. Общи ще са и изискванията за устно изпитване. Тестовите за даден клас по определен предмет няма да са еднакви за училищата. Всеки преподавател сам ще готви свитъка по указания от МОН.

Матурите вход за ВУЗ след 5 г.

Матурите могат да станат вход за университетите в България след 5 г. За това време трябва да се въведе качествена система на проверка на знанията на учениците и да се докаже, че оценките са адекватни на тези, които децата биха получили на приемен изпит за университет. Завишаването на оценки срещу подкупи при матурите ще се избегне, тъй като учители от една област ще проверяват работите на ученици от друга.

ДСК прави дъщерна банка за търговия с коли

Целта ни е да превърнем ДСК в най-успешната банка на българския пазар, която през 2008 г. да отчете 100 млн. евро печалба преди данъчно облагане, твърди Шандор Чани.

Планирало се в София да бъде обособен отделен клон, който да се занимава с големите клиенти. От 2004 г. банката щяла всеки месец да предлага нови продукти на клиентите си. Отначало те ще бъдат свързани с банката чрез Интернет и мобилен телефон. Процедурите за потребителски и жилищни заеми също ще бъдат опростени. Срокът на спестовните пакети ще бъде вероятно 24 и 36 месеца. В новата структура на Банка ДСК са включени още пенсионен фонд "Родина", собствени агенции за недвижими имоти и за туристически услуги.

Пускат стоевката през декември

100-левовата банкнота с лика на Алеко Константинов ще бъде отпечатана и пусната в обращение през декември. Тя ще бъде част от серията банкноти, емисиия 2003 г. Върху купюра няма да бъде изобразен Бай Ганьо, както предвиждаше първоначалният вариант, а деелвайс. Желанието на автора на проекта на банкнотата Кирил Гогов да сложи на лицевата ѝ част нарисувания от Илия Бешков литературен герой на Алеко предизвика скандал. Стоевката ще бъде отпечатана с основен зелен цвят и ще има допълнителни защитни елементи.

300 000 алкохолици и 100 000 наркомани у нас

Реално алкохолиците у нас са над 300 000, което е 10 пъти повече от официалната статистика. 100 000 българи са пристрастени към различни дроги. До декември ще започне изграждането на дневни центрове за зависимите от дрога. Напоследък все повече се увеличават и зависимите от компютърните игри и хазарта.

Поскъпване

От 1 януари 2004 г. течните горива ще поскъпнат заради увеличението на акциза. Заради новия акциз цената на бензина се вдига с 3,6%, на газьола - с 6,2%, на пропан-бутана - с 12,6%.

Рязко се намалява размерът на болничните. Той ще е 50% от нетното възнаграждение. Минималната заплата ще е 120 лв., необлагаемият минимум - 110 лв. Върху 120-те лева няма да се плаща ДОД, защото след като се приспадат осигуровките, чистият доход пада под необлагаемия.

5 év múlva az érettségi lesz az egyetemi belépő 5 év múlva az érettségi fogja helyettesíteni a felvételit. Ehhez ki kell dolgozni egy minőségi rendszert a diákok tudásának ellenőrzésére, és be kell bizonyítani, hogy az osztályzatok megfelelnek annak a jegynek, amit a gyerekek az egyetemi felvételin kapnának. Megvesztegetéssel nem lehet majd jobb jegyet szerezni, mivel a különböző megyékben lakó gyerekek dolgozatait más megyékben élő tanárok javítják majd.

A DSZK leánybankot hoz létre autókereskedés céljára

Az a cél, hogy a DSZK a leg-sikeresebb bank legyen a bolgár piacon, és 2008-ra 100 millió Euró adózási előtti nyeresége legyen, mondta Csányi Sándor, az OTP vezérigazgatója. Szófiában külön fiókot akarnak nyitni a nagy ügyfelek számára. 2004-től kezdve a bank minden hónapban új termékeket kíván bevezetni az ügyfeleinek. A fogyasztói és a lakáshiteleket is egyszerűsítik. A DSZK Bank új struktúrájába bekerül a Rodina nyugdíjpénztár, a saját ingatlan- és turisztikai ügynökség.

Jön a százlevás decemberben

Decemberben bocsátják ki a százlevás bankjegyet, amelyen Aleko Konsztantinov arcképe lesz látható. A másik oldalán lévő rajz a havasi gyopárt ábrázolja. A bankjegy tervezője azt szerette volna, hogy Aleko Konsztantinov regényalakja, Baj Ganyo legyen rajta, de ez botrányt váltott ki. A százlevás alapszíne a zöld lesz.

Bolgár hírek

300 000 alkoholista és 100 000 drogos van Bulgáriában

Decemberig elkezdődik a nap-pali központok kialakítása a drogfüggők számára. Az utóbbi időben nő a számítógépesjáték- és a szerencsejáték-függők száma is.

Vízum nélkül Svájcba

A bolgár és a svájci kormány hamarosan aláírja a vízummentességről szóló egyezményt, amely az aláírása utáni 30. napon lép életbe.

Vízummentesen hat hónap alatt 90 napig tartózkodhatnak majd Svájcban a bolgár állampolgárok. Ez a korlátozás nem vonatkozik a diplomata- és a szolgálati útlevelek birtokosaira. A bolgároknak ezután már csak Nagy-Britanniába és Írországba van szükségük beutazási engedélyre.

10 000 leva illeték új párt alapításakor

Minden új párt bírósági bejegyzésének illetékét 5 000-10 000 leva körüli összegre szeretnék emelni a kormánypárti képviselők, azzal a céllal, hogy csökkenjen a bolgár pártok száma. Jelen pillanatban 300 levát kell befizetni, és 330 párt van bejegyezve. A II. Simeon Nemzeti Mozgalom párt másik elképzelése, hogy bevezessen egy minimális szavazatszámot, amelyet a pártoknak el kell érniük a választáson. Ha nem érik el a küszöböt, megvizsgálják a párt működését.

Без визи до Швейцария след месец

Правителствата на България и Швейцария ще подпишат споразумение за безвизово пътуване. Това ще стане малко след пристигането на швейцарския президент Паскал Кушпен у нас. Споразумението влиза в сила 30 дни след подписването. За да останем в Швейцария за 90 дни в рамките на 6-месечен период, ще ни трябва единствено международен паспорт.

Ограничението не важи за притежатели на дипломатически или служебни паспорти. Вече може да пътуваме без визи из цяла континентална Европа. Все още разрешение за посещение обаче трябва за Великобритания и Ирландия.

200 тона бюлетини отиват за вторични суровини

Около 200 тона бюлетини, с които никой не е гласувал, ще отидат в пунктовете за вторични суровини. Парите от продажбата пък ще се използват за купуване на нова хартия при цена \$160 за тон. Разхищението на хартия на тези избори не може да бъде оправдано по никакъв начин. Веднага след втория тур депутати от мнозинството и министри от кабинета започнаха консултации за нов избирателен закон, който да ограничи броя на партиите, допускани за участие във вота.

В областните центрове

10 областни града си избраха червени кметове, 9 - сини, четири - независими, два - жълти, и по един от ДПС и ССД. Стефан Софийски спечели

изборите в София с 53,78 на сто според окончателните резултати. Най-инфарктната кметска победа в областен град изтръгна синият Румен Рашев във Велико Търново. Той надви червения Драгни Драгнев само със 118 гласа.

10 хил. лв. такса за нова партия

Съдебната такса за регистриране на партия да стане 5000 - 10 000 лв., обсъждат жълти депутати. Целта е да се редуцира големият брой партии у нас. Сега таксата е 300 лв., а партии-те са 330. Друга идея на НДСВ е да се въведе минимален брой гласове, който партиите трябва да събират на избори. Ако не стигнат прага, съществуването им ще се преразглежда.

СПОРТ

България подводач при жребия за Мондиал 2006

България ще е във втора урна при жребия за световните квалификации за Германия 2006. Така възпитаниците на Пламен Марков няма да срещнат нито познатите Хърватска и Белгия, нито трудни съперници като Холандия, Дания, Русия, Ейре и Словения.

"Левски" срещу "Славия" (П) за купата на УЕФА

"Левски" получи приемлив съперник във II кръг на купата на УЕФА - "Славия" (Прага). "Сините", са домакини в реванша на 27 ноември, а първият мач бе на 6 ноември и завърши 2:2.

ДЕСЕТ ПОВЕРИЯ ЗА КЪСМЕТ

- Не се оглеждай в счупено огледало. Според фън шуй вредни са и огледалата с рисунка, огледалните плочки и всички повърхности, които раздробяват отражението на части. Всичко това разрушава енергетиката, което най-напред ще повлияе на здравето.
- Огледалце в джоба от врага ни пази. Смята се, че при среща с недоброжелател, огледалце, поставено в джоба ни, разбира се с огледалната страна навън, ни помага. То ще отрази всички негови лоши помисли и намерения. А така също цялата негативна енергия, насочена против вас - коментира фън шуй. И съветва още да закачим огледало над вратата или прозореца. Отвън, разбира се.
- Не показвай върху себе си — предупреждаваме човека, който ни разказва за нечий болестки и недъзи. Според фън шуй, тук действа следният механизъм: посочвайки с пръст, ние изпращаме енергиен заряд. Едновременно с това, назовавайки болестта, даваме на този заряд съответстваща окраска — запълваме го с точна информация за диагнозата.

- Не се връщай от пътя — няма да ти върви. Както и в случая с прага, всички прескачания от един свят в друг, са достатъчно енергоемки - това със сигурност е известно на ревностните пътешественици, често пресичащи държавни граници. Ако пък вече се е наложило човек да се върне, възстановете силите си, седнете (вземете сили от дома си), погледнете в огледало отразявайки се, енергията се удвоява).

- Ако минеш под дъгата, ще бъдеш щастлив. Разбира се, който помни физиката, разбира, че това по принцип е невъзможно, но дори само да видиш дъгата — символ на Небесните врати, всички народи смятат за добър знак. А фън шуй препоръчва "да се опитоми" дъгата и да я заселим в дома ни. Ето защо са толкова благоприятни в домовете ни арки и преминавайки под тях от едно пространство в друго, ние всеки път "минаваме под дъгата" и получаваме небесната закрила.

По чуждия печат

Сезон на тиквите

Печена пълнена тиква
Вземама се една малка бяла тиква. Изрязва се отгоре едно капаче и с лъжица се изчиства вътрешността на тиквата. В тиквата се слагат нарязани всякакви плодове (ябълки, круши, дюли). Хубаво е, ако се ползват дюли, да се настържат на ренде. Отделно се прави захарен сироп. Преди да се сипе сиропът в тиквата, се прибавят 1-3 сл. ром. След като се напълни тиквата, се слага капачето и така се пече.

Tökszezon

Töltött sütőtök
Egy kisebb fehér tököt veszünk, a tetejéről egy kis darabot levágunk, és kanállal kiszedjük a belsejét. A tököt különböző gyümölcsökkel (almával, körtével, birsalmával) töltjük meg. Ha birsalmát is használunk hozzá, reszeljük le. Külön előkészítjük a cukorszirupot, és mielőtt beleönténénk a tök belsejébe, hozzáadunk 1-3 cl rumot. Ezután a tökre rátesszük a levágott tetejét, és megsütjük.

Съвети

Цветове и зодии

Червено: Да се носи от Лъв, Скорпион, Стрелец и Овен

Представителите на тези зодии са силни, динамични, с буен темперамент, а червеният цвят е олицетворение на енергия и огнена стихия. Той предпазва от болести, нещастия и зли сили. Горе, активен, енергичен цвят. Не трябва да се прекалява с носенето му. В компанията на такива хора ще се чувствате сигурни и няма да скучаете. Той е цветът на планетата марс.

Жълто: Да се носи от Везни, Лъв, Близнаци, Овен и Дева.

Жълтият цвят е любим на интелектуалците. Това са свободомислещи хора с широк мироглед, предани и отзивчиви. Това е цветът на слънцето, което дава живот на всичко живо. Цветът активизира интелектуалния потенциал и действа благотворно. Да се носи във всички тонове и нюанси.

Синьо: Да се носи от Риби, Водолей и Везни.

Силни и енергични хора, с чувство за отговорност и такт. Със своята чистота този цвят проявява ума и винаги се е асоциирал със състоянието на покой.

Зелено: Да се носи от Дева, Рак, Телец, Стрелец, Кози рог.

Представителите притежават чувство за такт, ярко изразени наклонности към свобода и способност да се справят с всяка ситуация. Зеленото е цветът на възраждането, хармонията и благоденствието. Понижава налягането и оказва въздействие върху нервната система. Те са хора с късмет в живота и любовта.

Виолетово: да се носи от Телец, Близнаци, Стрелец, Риби, Рак и Водолей. Това е цветът на философите и поетите. Неслучайно висшите духовници на Римската църква предпочитат виолетовите одежди. Постоянното носене на дрехи с този цвят докарва човека до депресии и влияе неблагоприятно на околните. Ако се носи умерено, той успокоява.

Намери скритите държави в пъзела

Ф	Ш	И	Р	А	К	Т	Б	Ъ	Р
И	В	И	Р	А	Н	А	Е	Б	Л
Н	Е	Ш	Л	Ф	Ц	Й	Л	Ъ	У
Л	Й	Л	А	Ш	К	Л	А	Л	И
А	Ц	П	О	Л	Ш	А	Р	Г	Н
Н	А	Н	С	К	П	Н	У	А	Д
Д	Р	У	С	И	Я	Д	С	Р	И
И	И	К	Ц	Т	У	Р	Ц	И	Я
Я	Я	Р	М	А	Л	А	З	Я	Й
Е	Й	Р	Е	Й	Л	И	Т	В	А

Една майка
с пет дечица-
зиме лудува,
лете мързелува.

Бяло куче
на къща лежи.

Баба Сивулана
в пазви скри Балкана.

От небето пада,
на земята спи,
в ръцете се топи.

През зимата расте,
през лятото умира.

Без ръце,
без крака,
а рисува.

Бяло момиче изпод снега наднича.

(Ръкавищата, челът, мълвата, челът, лещата
висулка, ступът, кокичето)

Среща с дяволчето

Веднѣж Ян Бибиян скиташе
извън града съвсем безцелно.
Всички деца бяха кое на учили-
ще, кое на работа. Пък беше ху-
бав пролетен ден, когато цъфтят
овошките, когато полето е зеле-
но и когато птиците, които бяха
надошли от юг, приготвяха гнез-
дата си. Всеки беше зает с рабо-
тата си и Ян Бибиян нямаше с
кого да се забавлява. Сутринта
той стоя дълго пред дюкяна на
махленския кацар с желание да
открадне едно мъничко трионче.
Искаше му се да претрие някое и
друго ябълчево дърво в овощната
градина на чича си. кацарят, който
познаваше добре ян Бибиян, го
нахока и го пропъди:

- Какво зяпаш, крадливо хлапе?
Я си обирай крушите оттук!
Такива мързеливци не обичам
да стоят пред дюкяна ми.
Ян Бибиян се оплези на кацаря
и бързо офейка, като се закани
да му направи някоя пакост.
Ян Бибиян отиде да скита извън
града. Той дълго стоя на моста
на реката и хвърля камъни в би-
стрия вир долу, където играеха
весело дребни рибки. После се
качи на една стара върба и
дълго време кука като куковица.
Сетне излезе на пътя и хвърли
няколко камъка подир един ав-
томобил, който със светкавична
бързина префуча край него и го
покри с облак прах.
Дълго гледа след автомобила Ян
Бибиян, най-после посочи мал-
кото си юмруче по следите му и
се закани.
Какво да прави? Нещо чоплеше
немирната му душа и не му
даваше спокойствие. Тоя ден не
му се удаде да направи никаква
пакост. Без успех останаха всич-
ките му коши замисли и той
вървеше, недоволен и мрачен.
Сплесканата коса на главата му
изглеждаше като повехнала тре-

ва над някоя кратунена саксия. Опита се да подсвирне, но устата му беше разкривена от недоволство, затова нищо не излезе. Отведнъж под краката му се совна един голям зелен гушер, удари го с опашката по петата и се мушна в разсипаната ограда на едно лозе.

Очите на Ян Бибиян светнаха от радост, повехналата му коса сякаш се освежи, изкривената му от недоволство уста се изправи и той подвирна живо. Хубавото зелено животно изпълзя от една нагрятата от слънцето плоча до оградата и се спря. То дори си обърна главата към Ян Бибиян, като че искаше да му каже нещо.

Ян Бибиан се наведе, взе един голям, дебнешком пристъпи няколко крачки и го хвърли към гуцера. Макар че камъкът падна близо до зеленото животно, то не се уплаши. Тогава Ян Бибиан реши да го улови жив. Той почна да се приближава към него и да говори тихо:

Аз съм Ян Бибиан,
аз съм малък като залък,
силен като великан.

Но гуцерът не почака да се протегне към него мръсната ръка на Ян Бибиан, а изви гъвкавото си тяло и побягна.

Ян Бибиан предпазливо и тихо тръгна след него.

Гуцерът навлезе в лозето и като криволичеше твърде сръчно между току-що раззеленилите се млади вейки, излезе в малката горичка на баирчето, оттам скриви в еда долина, преплетена с тръни и къпини. Сред къпините имаше голям камък. Гуцерът изпъзля на тоя камък.

Ян Бибиан не го изпускаше от погледа си. Той го следеше с живите си очи и почна да оглежда камъка и да търси мястото, откъде най-лесно може да се покачи върху него. Гуцерът забеляза движенията на малкия, плъзна се по камъка и изчезна в една

голяма дупка под него.

-Фют!- извика недоволен Ян Бибиан и махна с ръка.

Отведнъж из дупката, която беше под камъка, изскочна едно малко човече, скочи на камъка и каза:

-Ей, хлапе, защо ме викаш?

- Аз не те викам – каза Ян Бибиан и почна да разглежда учудено това дете, което никога не беше виждал.

- Как не си ме викал? Нали ти преди малко извика "Фют"!

- Да, но тебе не виках.

- Аз съм малкото дяволче и се казвам Фют – каза странното човече и почна да подскача върху камъка и да се смее. Ян Бибиан не се уплаши от дяволчето. Напротив, то му хареса и той почна да го гледа с любопитство и с усмивка. То донякъде приличаше на ян Бибиан, само че бе по-слабо и много пъргаво. То скачаше бързо и леко като бълха и много лукаво въртеше очите си. А като се смееше, в устата му блесяха хубави бели зъби. Отстрани на челото му, под рошавата му коса, се подаваха две малки рогчета. Отзаде му се мятеше дълга опашка.

Дяволчето отведнъж спря да скача и попита приятелски:

- Как ти е името?

Ян Бибиан вдигна глава и каза важно:

Аз съм Ян Бибиан,

аз съм малък като залък,

силен като великан.

- Ян Бибиан, Ян Бибиан!- почна да пее и да подскача дяволчето. – Твоето име много ми харесва. Искаш ли да станем приятели? Аз нямам никакви другари. Моят баща, старият дявол Фюрфюнко, ме изпъди, защото цял месец не можах да направя никаква пакост и никакво зло на никого. Той ме наказва да живея далеч от него в тая дупка дотогава, докато не стана способен да върша пакос-

ти и да правя зло на хората.

Ян Бибиан слушаше мълчаливо и с внимание разказа на дяволчето и усещаше в душата си радост, че се запознава с такова интересно момче.

- Ян Бибиан, приемаш ли ме за другар? – извика високо дяволчето и подскочна на един крак.

- Приемам! – каза с готовност Ян Бибиан. – И моят баща е вдигнал ръка от мене. Твоят баща се е отказал от тебе, защото не си способен да правиш пакости, а моят баща се отказа от мене, защото съм способен само за пакости и за нищо друго.

- Ах! – извика дяволчето, скочи от камъка и прегърна Ян Бибиан. – Ян Бибиан, ти ще ме научиш да прави пакости. Аз ще те слушам и ще ти помагам във всичко. Аз зная много изкуства. Аз мога да се превърна на всички животни и да подражавам гласовете им. Мога да ставам невидим. Мога да виждам в тъмното, мога още много и разни работи.

Ян Бибиан прегърна приятеля си и заскача от радост.

Откога, откога той търсеше такъв другар! Сега вече няма да се скита сам.

Следва продължение

Дядо Коледа

Зън, зън, зън, зън,
зън, зън, зън.
Кой е вън? Кой е вън?
Кой ще дойде в този час?
Дядо Коледа при нас!

Чук, чук, чук, чук,
чук, чук, чук.
Кой е тук? Кой е тук?
Кой е вече тук засмян?
Дядо Коледа желан!

Искам, още щом го зърна,
от сърце да го прегърна,
че си знам, че си знам –
той ми носи дар голям!

Димитър Спасов

Дружество на българите в Унгария Magyarországi Bolgárok Együvélete
 1097 Budapest, Vágóhíd u. 62, tel. 216-6560
 Българско републиканско самоуправление Bolgár Országos Önkormányzat
 1093 Budapest, Lónyay u. 41, tel.: 216-4210
 Столично българско самоуправление Fővárosi Bolgár Önkormányzat
 1093 Budapest, Lónyay u. 41, tel.: 216-4211
 Посолство на Република България Bolgár Köztársaság Nagykövetsége
 1063 Budapest, Andrásy út 115, tel.: 322-0836, 322-0824
 Български православен храм "Св. св. Кирил и Методий"
 Szent Cirill és Szent Metód Bolgár Pravoszláv Templom
 1097 Budapest, Vágóhíd u. 15, tel.: 215-0039
 Български културен институт Bolgár Kulturális Intézet
 1063 Budapest, Andrásy út 14, tel.: 269-4246
 Българо-унгарско средно езиково училище "Христо Ботев"
 Hriszto Botev Bolgár-Magyar Általános Iskola és Gimnázium
 1062 Budapest, Bajza u. 44, tel.: 474-0536, 474-0537
 Ресторант "Цареvec" Carevec Étterem
 1097 Budapest, Vágóhíd u. 62, tel.: 216-1797
 Хотел "Рила" Hotel Rila
 1097 Budapest, Vágóhíd u. 62, tel.: 216-1621

Decemberi program: Програма за м. декември:

december 6. – Mikulás a BMH-ban (Hajgasod Agaszjan koncertje)
 december 12. – A XV. kerületi Bolgár Önkormányzat rendezvénye (fellép a Jantra táncgyüttes)
 december 13. – A Debreceni Bolgár Önkormányzat rendezvénye (fellép a Jantra táncgyüttes)
 december 14. – A XVI. kerületi Bolgár Önkormányzat rendezvénye (fellép a Jantra táncgyüttes)
 december 14. – Karácsonyi ünnepség a XI. kerületi Bolgár Önkormányzat szervezésében (fellép a Zornica Csoport és a bolgár iskola tanulói)
 december 17. – Karácsonyi koncert a Bolgár Kulturális Intézetben (támogató a Zuglói Bolgár Önkormányzat)
 december 19. – Karácsonyi ünnepség a XVIII. kerületi Bolgár Önkormányzat szervezésében (fellép a Jantra táncgyüttes)
 december 20. – A Soroksári Bolgár Önkormányzat rendezvénye (fellép a Jantra táncgyüttes)
 december 27. – Karácsonyi-újévi est a Bolgár Művelődési Házban

Balkán Klub

minden pénteken 21.00 órától a Bolgár Művelődési Házban

december 5. – Hajgasod Agaszjan koncertje

december 12. – folkdiszко (közreműködik Canka Marinova és Pavlin Szlavcev)

6 декември – Микулаш в БКД с концерт детски песни на Хайгашод Агасян
 12 декември – Мероприятие на Българското самоуправление в XV район (с участието на танцов състав „Янтра“)
 13 декември – Мероприятие на Българското самоуправление в Дебрецен (с участието на танцов състав „Янтра“)
 14 декември – Мероприятие на Българското самоуправление в XVI район (с участието на танцов състав „Янтра“)
 14 декември – Коледно тържество в XI район на Будапеща с участието на "Зорница" и БУСЕУ "Христо Ботев"
 17 декември – Коleden концерт в БКИ (с подкрепата на Българското самоуправление в Зугло)
 19 декември – Коледно тържество на Българското самоуправление в XVIII район (с участието на танцов състав „Янтра“)
 20 декември – Мероприятие на Българското самоуправление в Шорокиар (с участието на танцов състав „Янтра“)
 27 декември – Коледно-новогодишна вечеринка в БКД

Балкан клуб

Всеки петък в БКД от 21.00 часа.

5 декември – концерт на Хайгашод Агасян

12 декември – Folkdiszко с участие на Цанка Маринова и Павлин Славчев

Слушайте българското предаване по Унгарското радио всяка сряда от 21.30 часа

Новини от България и из живота на българската общност в Унгария, актуално интервю, българска музика.

За Будапеща: по програма "Кошут" на средни вълни 873 клхц; Дебрецен – 91,4 мгхц; Мишколц – 1116 клхц;

Печ – 873 клхц, 101,7 мгхц.

Гледайте предаването "Рондо" на Унгарската телевизия

всеки последен четвъртък от месеца по MTV от 14.00 часа (повторение: събота по M2 от 12.00 часа)

Български вести, ноември 2003 г.

Издание на Българското републиканско самоуправление с подкрепата на Столичното българско самоуправление

1093 Будапеща, ул. Лоняи 41

Редакция: Андреа Генат (главен редактор), Моника Тютюнкова, Светла Кьосева

Отговорен издател: Данчо Мусев

Цена 50 форинта

Издава се с подкрепата на Фонда за национални и етнически малцинства в Унгария

Bolgár Hírek, 2003. november

A Bolgár Országos Önkormányzat kiadványa

Megjelenik a Fővárosi Bolgár Önkormányzat támogatásával

1093 Budapest, Lónyay u. 41

Szerkesztőbizottság: Genát Andrea (főszerkesztő), Kjoszeva Szvetla, Tyutyunkov Mónika

Felelős kiadó: Muszev Dancso

Ára: 50 Ft

Megjelenik a Magyarországi Nemzeti és Etnikai Kisebbségekért Közalapítvány támogatásával

ISSN 14163098

Globe Print Nyomda